

АЖЫЛЧЫ ЧОНАРНЫҢ ЧОГААДЫКЧЫ ЭНЕРГИЯЗЫН, КҮЧҮЛҮГ КҮЖҮН—

XXII съездинин төөгүлүг шийтпирлерин амыдыралга боттандыраарыңче!

Совхоз бүдүрүлгезинге коммунистернин

мурнакчы ролу

Коммунизм дөш демиселге партия жигуярынын ролун болгаш ханысалгазын улам-на беддеринин өгөжөчүгүзүлүк Совет Эвеледиги Коммунист партиянын XXII съездинин ошол аныктаган. Совхоз бүдүрүлгезинге коммунистернин ролун беддерининчеге уланган элөөнүчүлөрү «Бардык» совхозта партия организациязы ап чоруткан. Совхоз бүдүрүлгезинин шийтпиринг уластуларына коммунистеринг кужун таарыштыр тургусай, бер-черде амыл-херектин байдалы өш партия кезигуярынын ханысалгазын беддер дугайында айырым парторгта база коммунистеринг хурадаларына чугаалазын белгес.

пептерепи амылаар дөш чүткүлдүг демисел турар. Бо чылын ош 50 бызааларын кырынга кемештир 28 бызааларын хулап алган, чачгыштыр өмилер артына ажылап турган, оларын өш денгиздеги кылдыр доруктуруп өстүргөн. Совхозтун хой ажылы сайырадыр, ош продукттуун беддер дөш демиселди мурнуку огурунда коммунистер туржуп турар. Чыжөө, хой-жолар өштер О. Баң-оол, О. Ундун олар малдын чаш төлүн бурун доруктурбушаан, хой бургузунда 3 кг дүктү кырган болгаш боттарынын күжү-биле 10 тонна амыл енгени белеткөөн, мал кыштагыламышкынын амгы үеде үлгерилг организастап турарлар. Партия өшөгүлүгүне камдаат сааныч өш К. Хадгыт болуун мурнакчы үлгери совхозтун бүгү саанычларына көргүзүп, бо чылын эгезинде бөр инек бургузунда 1600 кг амыл сутту сагган. Ош мурнакчы үлгериин атуулар амыл саанычлар өштер Хертек, Тараатын олар белг көргүзүлгери чедип ап, сут саалызын талазы-биле хоочун саанычтын байла дуржугуна боттарына шийтпиринг аш турар.

септеге механиги өш Н. Сержантов, тараагы өш Сарыглар Хантарым, тракторист өш Хомушка Кара-оол, комбайнерлер өштер Сарыглар Маадыр, Сарыглар Даржат, Алексей Полаков, чалаачы өш Кужугет Камол олар совхоз бүдүрүлгезинге мурнакчы ролун көргүзүп, хову ажылын сайырадыр дөш демиселди мурнуку огурунда чоруп турарлар.

Совхозтун Аксы-Бардык салбырын эргелекчи өш Очур, партия бөлууну организакчы өш Санчыт, мал өчкөч өш Көкөй олар салбырын ажылы багыт өш организастааннар. Ош түнелгези ош салбырын амыл-инчилери 1961 жылда мал ажылынын продукттары бүдүрүлгезинге кугунете сатар талазы-биле социалист күлөөлгери хамкыты мурнап хуусаа бетине амыл күтүскөн болган малдын чаш төлүн бурун доруктурганнар. Салбырын ажылыны бо чылын мал кыштагыламышкынын эң дөшө организастаан. Мына малдын өш С. Сарыглар бо чылын 100 хойга онаштыр 117 хураанын мелин ап, доруктурган, бир хойдан-на 2,2 кг дүктү кырган. Мал кышааларын өш септеге болган хойнун кыштагыламышкынын үлгериинг чорутуп турар.

Совхозтун коммунистери, бүгү ар, херөөжөн ажылыны бо терөөк партиянын XXII съездинин төөгүлүг шийтпирлерин эргетип күтүсеп кирпкөөнөр.

Ч. ЧЫЛАН-ООЛ,
совхозта партия организациязынын секретари.

БАЙ-ТАЙГАНЫҢ АНЫЯКТАРЫНДА

Совет Тыванын өлдөр, кыстары бүгү-ле совет кижилер-биле бир демей СЭКП-инг XXII съездинин материалдарын ханымы-биле өөренип турарлар.

Республиканын колхоз, совхозтарына, фермаларына — кыла-лаа барза анык өскөн кижилер бүгүгү съездинин хулап алган төөгүлүг шийтпирлерин амыл-херекке боттандыра дөш кызылхай амыл турарын көрүп болур. Мына чыжөө кылдыр Бай-Тайга районун аныктарынын дугайына чугаалап болур. Чоокта чаш Төөлгичи Култура бакчыныга район төөгүлүг болган «Төөл» совхозтун № 1, 2 салбырын аныктарынын кезээ-ки болган.

Сорулга билдинтир, ам ош кызылхай күш-ажылы-биле амылрапта боттандыра дөш күженишкенин ажылаары чугула дөшөри кезээни киркиччилери чугаалааннар.

Съездинин материалдарын талаа танышкан болур, ош черлерде бүгү аныктар ош септе-сакгымын ханымыдан өөрүн, хулап ап, күш-ажылы төлөгөт салышканын аныктан херөөнө киреринин дугайына чугаалажып турар.

«Мурнакчы» колхозтун № 1 сут-баран фермазына партиянын XXII съездинин дугайына танымыга болуп турар, район Советинин депутаты мурнакчы сааныч Кара-сал Барылгазынчы дөшө: «Партиянын чаш Программанын амгы совет салгалын кижилери коммунизминг үеинде чурттаар деп белгөө. Бистер, совет аныктар бо төөгүлүг документини чүгө байыр чедирип, ураалар каар амыл, хой ош амылрапта боттандыра дөш ажылаар ужурут бис. Бистер 10 айларын дургузунда 66 тонна 462 кг суттү саап алдымыс. Бо болза өрткөн чылдын 10 айлары-биле дөшөрткө 4 тонна суттү хойну бүдүрүлгезинге бо.

«Төөл» совхозтун анык малчыны Хертек Даржат, Хертек Хорагай олар коммунист партиянын чаш Программанын номул танышкан, улам-на күш-ажылы сорук киргенин чугаалап турарлар. Бо анык өг-бүдө совхозтун хой малын 7 чыда малдап, чыл саанында бедик көргүзүлгери чедип алганнар. Олар партиянын XXII съездинин амылчынар хуянууну бүдүрүлгезинде боттарынын күжү-биле белгип алган 68 тонна суттун кыштагыне өөртүп экеп алганнар.

Съездинин XXII съездинин өрткөндөгү бөр ай бедик чөптөө. Кыла-лаа ош материалдарын районун өш ырак «Малтын», «Бара-Хөд» колхозтарынын болган «Төөл» совхозтун ырак-узакта малчыны бөш уугу өрткү-биле танышкан, ош амылрапта боттандырап турарлар. Оларын аразында аныктар мурнуку огурунда чоруп турар.

И. НЕЛИН-СЕНГИ.

СЪЕЗДИНИҢ ШИЙТПИРЛЕРИ БОЛГАШ БИСТИҢ

СОРУЛГАЛАРЫНЫС

Бистин «Тинлелге» совхозтун бүгү-ле амыл-инчилери СЭКП-инг төөгүлүг XXII съездинин белеткелгенин хуянынде социалист чарында биче өзө чедикшиини чедип алган. Съездине уткүшүлгери социалист күлөөлгериинин хой кезин хуусаа бетине амыл күтүскөнүгөн. Мынагы совхоз күрүгүнө дөш саалынын онаалгазын 105 хуу күсептин, 1960 чылга дөмөйлөргө, 1.500 килограмм дүктү хойну саткан. Бо хуяндугу сорулганы шийтпирлеринге бистин мурнакчы хойжурларынын кызылхай күш-ажылы уугу ролуу ойнаан. Чыжөө, совхозтун мурнакчы хойжур өш О. Содуан казарган киртегини бирезинден-не 2,5 килограмм дүктү, а хойжу О. Байн-Док 100 баш төрүл хойларын 103 хураанынын мелин доруктуруп, хой бургузунда-не 2 килограмм дүктү күрүгөне сатканнар.

генивисте болган кижилерин күш-ажылы багыт организастаанысы. Тараа сааныч мал чегинге дыка хой курлаанын берип болур туржубе, хамгы саваң бөлдүмөйн, хову самай артыган.

Бо бүгү чөптөрдөр болза, совхоз бүдүрүлгезинге партия организациязынын мобилизация, башкаркычы болган организакчы ролунун амда куу денелге түрүп келгенин херечилеп турар дөшөри минир херек. Партиянын XXII съездинин амылчы чонарнын ортузунга партия салдарын улам күтүскөндөгү, политкыжылдыгы, култура-массалыг амылчы үлгерииниз чарытын тургузарын парторганизациязында шындыгы негеп турар.

СЭКП-инг XXII съездининге Улуг-Хем районун Жылаов аттыг колхозунун хойжур К. Ч. Маскыр-оол хой бургузунда (тыва хойлар) 2 кг дүктү кырган амыл деп хулап алган. Бөдүрүлгезинде хулап алган коммунист алаалы-биле күтүскөн хой бургузунда 2,7 кг дүктү кырган алган.

Ниятинин малынын баш санын көвөлдөдү дөш демиселдишкан, өз Маскыр-оол хойларын 70 центнер ситенин кышка белеткөөн, Куржакчы деп черде болуун кыштаа септеп алган.

Мурнакчы малынын өг-бүдө-зунинг ишти хой. Урууларынын бичилери школада өөренип турар. Ийм уугу оглу школазын дооскан, ажылап турар. Дадар-оол комбайнерлап, Болот-оол — киномеханиги болуп ажылап турар. Кыргыс Чыспаан-ооловичи өг-бүдөсү сөзгү мезгелде, сөзгү болушкунунараң кыжылдау чылдып калбас, малдын бөдү сөзгү, журналдарын номчаш бөдүрүлгезинде демделгелерин кылап олтурар.

СЭКП-инг XXII съездининге Улуг-Хем районун Жылаов аттыг колхозунун хойжур К. Ч. Маскыр-оол хой бургузунда (тыва хойлар) 2 кг дүктү кырган амыл деп хулап алган. Бөдүрүлгезинде хулап алган коммунист алаалы-биле күтүскөн хой бургузунда 2,7 кг дүктү кырган алган.

Ниятинин малынын баш санын көвөлдөдү дөш демиселдишкан, өз Маскыр-оол хойларын 70 центнер ситенин кышка белеткөөн, Куржакчы деп черде болуун кыштаа септеп алган.

Мурнакчы малынын өг-бүдө-зунинг ишти хой. Урууларынын бичилери школада өөренип турар. Ийм уугу оглу школазын дооскан, ажылап турар. Дадар-оол комбайнерлап, Болот-оол — киномеханиги болуп ажылап турар. Кыргыс Чыспаан-ооловичи өг-бүдөсү сөзгү мезгелде, сөзгү болушкунунараң кыжылдау чылдып калбас, малдын бөдү сөзгү, журналдарын номчаш бөдүрүлгезинде демделгелерин кылап олтурар.

СЭКП-инг XXII съездининге Улуг-Хем районун Жылаов аттыг колхозунун хойжур К. Ч. Маскыр-оол хой бургузунда (тыва хойлар) 2 кг дүктү кырган амыл деп хулап алган. Бөдүрүлгезинде хулап алган коммунист алаалы-биле күтүскөн хой бургузунда 2,7 кг дүктү кырган алган.

Ниятинин малынын баш санын көвөлдөдү дөш демиселдишкан, өз Маскыр-оол хойларын 70 центнер ситенин кышка белеткөөн, Куржакчы деп черде болуун кыштаа септеп алган.

Мурнакчы малынын өг-бүдө-зунинг ишти хой. Урууларынын бичилери школада өөренип турар. Ийм уугу оглу школазын дооскан, ажылап турар. Дадар-оол комбайнерлап, Болот-оол — киномеханиги болуп ажылап турар. Кыргыс Чыспаан-ооловичи өг-бүдөсү сөзгү мезгелде, сөзгү болушкунунараң кыжылдау чылдып калбас, малдын бөдү сөзгү, журналдарын номчаш бөдүрүлгезинде демделгелерин кылап олтурар.

Бистин мурнакчыларыныс

СЭКП-инг XXII съездининге Улуг-Хем районун Жылаов аттыг колхозунун хойжур К. Ч. Маскыр-оол хой бургузунда (тыва хойлар) 2 кг дүктү кырган амыл деп хулап алган. Бөдүрүлгезинде хулап алган коммунист алаалы-биле күтүскөн хой бургузунда 2,7 кг дүктү кырган алган.

Ниятинин малынын баш санын көвөлдөдү дөш демиселдишкан, өз Маскыр-оол хойларын 70 центнер ситенин кышка белеткөөн, Куржакчы деп черде болуун кыштаа септеп алган.

Мурнакчы малынын өг-бүдө-зунинг ишти хой. Урууларынын бичилери школада өөренип турар. Ийм уугу оглу школазын дооскан, ажылап турар. Дадар-оол комбайнерлап, Болот-оол — киномеханиги болуп ажылап турар. Кыргыс Чыспаан-ооловичи өг-бүдөсү сөзгү мезгелде, сөзгү болушкунунараң кыжылдау чылдып калбас, малдын бөдү сөзгү, журналдарын номчаш бөдүрүлгезинде демделгелерин кылап олтурар.

СЭКП-инг XXII съездининге Улуг-Хем районун Жылаов аттыг колхозунун хойжур К. Ч. Маскыр-оол хой бургузунда (тыва хойлар) 2 кг дүктү кырган амыл деп хулап алган. Бөдүрүлгезинде хулап алган коммунист алаалы-биле күтүскөн хой бургузунда 2,7 кг дүктү кырган алган.

Ниятинин малынын баш санын көвөлдөдү дөш демиселдишкан, өз Маскыр-оол хойларын 70 центнер ситенин кышка белеткөөн, Куржакчы деп черде болуун кыштаа септеп алган.

Мурнакчы малынын өг-бүдө-зунинг ишти хой. Урууларынын бичилери школада өөренип турар. Ийм уугу оглу школазын дооскан, ажылап турар. Дадар-оол комбайнерлап, Болот-оол — киномеханиги болуп ажылап турар. Кыргыс Чыспаан-ооловичи өг-бүдөсү сөзгү мезгелде, сөзгү болушкунунараң кыжылдау чылдып калбас, малдын бөдү сөзгү, журналдарын номчаш бөдүрүлгезинде демделгелерин кылап олтурар.

СЭКП-инг XXII съездининге Улуг-Хем районун Жылаов аттыг колхозунун хойжур К. Ч. Маскыр-оол хой бургузунда (тыва хойлар) 2 кг дүктү кырган амыл деп хулап алган. Бөдүрүлгезинде хулап алган коммунист алаалы-биле күтүскөн хой бургузунда 2,7 кг дүктү кырган алган.

Ниятинин малынын баш санын көвөлдөдү дөш демиселдишкан, өз Маскыр-оол хойларын 70 центнер ситенин кышка белеткөөн, Куржакчы деп черде болуун кыштаа септеп алган.

Мурнакчы малынын өг-бүдө-зунинг ишти хой. Урууларынын бичилери школада өөренип турар. Ийм уугу оглу школазын дооскан, ажылап турар. Дадар-оол комбайнерлап, Болот-оол — киномеханиги болуп ажылап турар. Кыргыс Чыспаан-ооловичи өг-бүдөсү сөзгү мезгелде, сөзгү болушкунунараң кыжылдау чылдып калбас, малдын бөдү сөзгү, журналдарын номчаш бөдүрүлгезинде демделгелерин кылап олтурар.

Тургузукчу күш-ажылдын кижилери

«Тыва кобальт» руда эргеледининг түдүгү бөдүрүлгезинде калбарып болган быжылаар талазы-биле дыка уугу арка-кураарылар бар. Чоокта чалаа эозиргерин чыгана тайга ортузунда Хову-Аксы суурун тургустууна белгенин мобилизация тудууга чур шийтпир амыл-инчилери өш таарышкыч бийдаларын тургузуп турар.

Амга чедир Хову-Аксында мынаган кылган тудуулар болган турар, мына чалаа-лаа улетпир объектилеринин тудууларынын жалбарып турарына белгенин хулап алган. Мына чалаа-лаа улетпир объектилеринин тудууларынын жалбарып турарына белгенин хулап алган. Мына чалаа-лаа улетпир объектилеринин тудууларынын жалбарып турарына белгенин хулап алган.

«Тыва кобальт» руда эргеледининг түдүгү бөдүрүлгезинде калбарып болган быжылаар талазы-биле дыка уугу арка-кураарылар бар. Чоокта чалаа эозиргерин чыгана тайга ортузунда Хову-Аксы суурун тургустууна белгенин мобилизация тудууга чур шийтпир амыл-инчилери өш таарышкыч бийдаларын тургузуп турар.

Амга чедир Хову-Аксында мынаган кылган тудуулар болган турар, мына чалаа-лаа улетпир объектилеринин тудууларынын жалбарып турарына белгенин хулап алган. Мына чалаа-лаа улетпир объектилеринин тудууларынын жалбарып турарына белгенин хулап алган.

«Тыва кобальт» руда эргеледининг түдүгү бөдүрүлгезинде калбарып болган быжылаар талазы-биле дыка уугу арка-кураарылар бар. Чоокта чалаа эозиргерин чыгана тайга ортузунда Хову-Аксы суурун тургустууна белгенин мобилизация тудууга чур шийтпир амыл-инчилери өш таарышкыч бийдаларын тургузуп турар.

Амга чедир Хову-Аксында мынаган кылган тудуулар болган турар, мына чалаа-лаа улетпир объектилеринин тудууларынын жалбарып турарына белгенин хулап алган. Мына чалаа-лаа улетпир объектилеринин тудууларынын жалбарып турарына белгенин хулап алган.

«Тыва кобальт» руда эргеледининг түдүгү бөдүрүлгезинде калбарып болган быжылаар талазы-биле дыка уугу арка-кураарылар бар. Чоокта чалаа эозиргерин чыгана тайга ортузунда Хову-Аксы суурун тургустууна белгенин мобилизация тудууга чур шийтпир амыл-инчилери өш таарышкыч бийдаларын тургузуп турар.

Амга чедир Хову-Аксында мынаган кылган тудуулар болган турар, мына чалаа-лаа улетпир объектилеринин тудууларынын жалбарып турарына белгенин хулап алган. Мына чалаа-лаа улетпир объектилеринин тудууларынын жалбарып турарына белгенин хулап алган.

«Тыва кобальт» руда эргеледининг түдүгү бөдүрүлгезинде калбарып болган быжылаар талазы-биле дыка уугу арка-кураарылар бар. Чоокта чалаа эозиргерин чыгана тайга ортузунда Хову-Аксы суурун тургустууна белгенин мобилизация тудууга чур шийтпир амыл-инчилери өш таарышкыч бийдаларын тургузуп турар.

Амга чедир Хову-Аксында мынаган кылган тудуулар болган турар, мына чалаа-лаа улетпир объектилеринин тудууларынын жалбарып турарына белгенин хулап алган. Мына чалаа-лаа улетпир объектилеринин тудууларынын жалбарып турарына белгенин хулап алган.

РЕДАКЦИЈАНЫҢ АДРЕСИ: Кызыл, Шетинкин кудумчуу, бажың № 3 ТЕЛЕФОНАРЫ: редакторунун 24-63, редакторуну оралакчынын 35-24, пропаганда кидизинин 23-54, харысалгалыг секретаринын болган харысалгалыг дөшөриинин 23-35, келээ амыл-агыл кидизинин 25-38, партияны амылрапта кидизтеринин 37-13, ишткни информация кидизинин 20-60, чага болган совет тургузуг кидизтеринин 21-27, үдөштүр болган транспорт кидизинин 22-64, бухгалтериянын 31-75, корректорларын 21-47. Солун келбейи барганда 32-75 телефонче долтаар.

РЕДАКЦИЈАНЫҢ АДРЕСИ: Кызыл, Шетинкин кудумчуу, бажың № 3 ТЕЛЕФОНАРЫ: редакторунун 24-63, редакторуну оралакчынын 35-24, пропаганда кидизинин 23-54, харысалгалыг секретаринын болган харысалгалыг дөшөриинин 23-35, келээ амыл-агыл кидизинин 25-38, партияны амылрапта кидизтеринин 37-13, ишткни информация кидизинин 20-60, чага болган совет тургузуг кидизтеринин 21-27, үдөштүр болган транспорт кидизинин 22-64, бухгалтериянын 31-75, корректорларын 21-47. Солун келбейи барганда 32-75 телефонче долтаар.

РЕДАКЦИЈАНЫҢ АДРЕСИ: Кызыл, Шетинкин кудумчуу, бажың № 3 ТЕЛЕФОНАРЫ: редакторунун 24-63, редакторуну оралакчынын 35-24, пропаганда кидизинин 23-54, харысалгалыг секретаринын болган харысалгалыг дөшөриинин 23-35, келээ амыл-агыл кидизинин 25-38, партияны амылрапта кидизтеринин 37-13, ишткни информация кидизинин 20-60, чага болган совет тургузуг кидизтеринин 21-27, үдөштүр болган транспорт кидизинин 22-64, бухгалтериянын 31-75, корректорларын 21-47. Солун келбейи барганда 32-75 телефонче долтаар.

РЕДАКЦИЈАНЫҢ АДРЕСИ: Кызыл, Шетинкин кудумчуу, бажың № 3 ТЕЛЕФОНАРЫ: редакторунун 24-63, редакторуну оралакчынын 35-24, пропаганда кидизинин 23-54, харысалгалыг секретаринын болган харысалгалыг дөшөриинин 23-35, келээ амыл-агыл кидизинин 25-38, партияны амылрапта кидизтеринин 37-13, ишткни информация кидизинин 20-60, чага болган совет тургузуг кидизтеринин 21-27, үдөштүр болган транспорт кидизинин 22-64, бухгалтериянын 31-75, корректорларын 21-47. Солун келбейи барганда 32-75 телефонче долтаар.